

ПОРОГИ

Культурно-політичний місячник для українців у Чеській Республіці
POROHY Kulturně-politický měsíčník pro Ukrajince v České republice

№ 3/2022, рік XXX
č. 3/2022, ročník XXX
www.ukrajinci.cz/casopis-porohy

УКРАЇНА ЗМІНЮЄ РЕАЛЬНИЙ СВІТ

2-6

У номері: хроніки громади; спортивні проекти для дітей; благодійні виставки; марш вишиванок; події у підтримку України; дайджест.

6-14

Новини про новоприбулі; основні контакти; на лінії вогню; історії жінок-військових на фронті; мистецтво в часи війни; Україна у світі.

15-22

Наші в Празі: усі відтинки борщу; допомагаємо Україні разом – центр УЄП у Празі; історії російських пам'ятників в Україні.

УЕР ЦЕНТР ДОПОМОГИ УКРАЇНИ

Українська Європейська перспектива

- гуманітарна допомога українським військовим та цивільним госпіталям, які знаходяться у зоні бойових дій.
- допомога українським біженцям (пошук житла, консультації та соціальна підтримка, прийом та відправка гуманітарної допомоги, медичні та захисні матеріали для боротьби з російським агресором в Україні).

Адреса: Tábořská 372/36

Гаряча лінія: 602 243 980

Сайт: www.u-e-p.eu

Facebook: [uepeu](https://www.facebook.com/uepeu)

Робочий час: 10:00 - 19:00 (без вихідних)

ЦЕНТР ДОПОМОГИ УКРАЇНИ "МРІЯ"

Допомога біженцям (до 15 днів після прибуття):

- харчування біженців та волонтерів
- пошук житла
- пошук транспорту до місця наданого проживання
- надання гуманітарної допомоги (їжа, гігієнічні засоби, одяг, дитячі візочки, ліжечка тощо)
- дитячий куточок - догляд
- медичний огляд
- основні інформаційні послуги

Адреса: Václavské náměstí 62, Praha 1 (5 хвилин пішки з Головного вокзалу або 1 зупинка метро Muzeum)

Сайт: mriyaua.cz

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В БУДИНКУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Продовжуємо свою роботу. Речі можна приносити за адресою Vocelova 3, Praha 2

Тактична і медична допомога прямує через наш склад у Львові на передові і до лікарень українських міст.

Дякуємо волонтерам, жертводавцям, чеським та закордонним фірмам, нашим перевізникам та всім, які долучилися до діяльності. За допомогу дякуємо також Opir-UA в Україні та організації Donio.cz „ZaUkrajinu“, яка надала можливість збору коштів для допомоги Україні. До перемоги! Інформація на [Facebook.com/Opir.Ukraine](https://www.facebook.com/Opir.Ukraine), [Facebook.com/ukrajinska.uicr](https://www.facebook.com/ukrajinska.uicr) та [Ukrajinci.cz](https://www.facebook.com/Ukrajinci.cz).

БЕЗКОШТОВНА ЮРИДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ У РІЗНИХ КРАЇНАХ

Ми знаходимо юристів, які пропонують безкоштовну допомогу біженцям з України та контактуємо його з вами. Також, збираємо інформацію з пов'язаних юридичних питань, яка може допомогти біженцям, коли вони прибувають в нову країну.

www.ua.support/uk

НАДАННЯ ЖИТЛА БІЖЕНЦЯМ

В розпорядженні знаходяться 3 Будинки Добра, де жінки з дітьми, які були змушені бігти з війни, можуть знайти затишний притулок. Ми надаємо всі речі першої необхідності, та підтримуємо дружню атмосферу серед мешканців. Завдяки небадужим добровольцям, нам вдається проводити інтеграційні заходи, наприклад: уроки чеської мови, відвідування культурних заходів, допомога з документами.

www.dumdobra.cz/uk

PROSTOR PRO ŽENY,
KTERÉ PŘIŠLY Z UKRAJINY

CAFÉ JAVÁNKA ÚTERÝ-PÁTEK
MÁCHOVA 22 14:00-17:00

Facebook: JAVANKAANDCO
Instagram: @JAVANKA_AND_CO

NABÍDKA
ČAJ ZELENÝ A ČERNÝ, KÁVA, LIMO,
NĚCO MALÉHO K SNĚDKU, OBLEČENÍ,
HEZKÉ HRAČKY, BURZA

MOŽNOST PŮPÁT CO ZROVNA
POTŘEBUJÍ - PODLE TOHO BUDEME MEZI
SVÝMI PŘÁTELI VYTVÁŘET NABÍDKU.

ЖІНОЧИЙ ТА ЧОЛОВІЧИЙ ОДЯГ ТА ОДЯГ ДЛЯ ДІТОК, ВЗУТТЯ, КАЛЯСКИ

Видача між 14:00 - 18:00
Адреса: k Milicovu 674, Praha 4
(станція метро Наје)

ЛЮБИ ЧИТАЧІ,

Часопис «Пороги» поступово повертається до звичного формату, де ми знайомимо читачів з життям Українців в Чехії та висвітлюємо події в Україні та за її межами, тому що, незважаючи на те, що ми знаходимося за тисячу кілометрів від Батьківщини, наше серце не перестає битись в унісон з нею. Ми і надалі будемо намагатись постачати найнеобхіднішу інформацію для новоприбулих у вигляді менших статей на оголошень взятих з офіційних перевірених джерел. Ми зробимо все можливе, щоб ви знову почувалися в безпеці.

Читайте наш часопис також і в інтернет-архіві на сайті: ukrajinci.cz. Тут ви знайдете все, що українцям варто знати про Чехію. Це дуже цікава країна. І як бачите, стала проукраїнською. Сподіваємося, так воно триватиме й надалі - і після кінця війни, яка завершиться нашою перемогою! Спасибі, Чехіє!

Нагадаємо також, що де б ви не знаходились, ви є елементом величезного українського супротиву, який долає цю російську навалу і в результаті якого насправді відбуваються тектонічні зсуви в світі. Вірте у перемогу та підтримуйте волонтерів та ЗСУ.

З повагою Пороги.

ЗМІСТ

Хроніка громади	4
Дайджест	6
Новини про новоприбулі	7
Основні контакти	9
На лінії вогню	10
Мистецтво в часи війни	12
Україна у світі	14
Наші в Празі	18
Калейдоскоп	22
Інформація для біженців	23

**UA POINT – медичне
обслуговування
українських біженців з
адресами →**

**Посилання на портал
та додаток ULeKare**

Пороги – культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці. Виходить 12 разів на рік. № 3/2022, рік XXX. Підписано до друку 17 червня 2022 року. **Ел. пошта:** uicr@centrum.cz. **Інтернет-адреса:** www.ukrajinci.cz/ua/casopys-porohy/, реєстрація: МК ЧР/7044. **Номер готували:** Богдан Райчинець, Ельвіра Божані, Ганна Твердохліб, Анатолій Крат, Тетяна Пилипчук. Використовуються повідомлення прес-служб посольств, інформагентств та ілюстрації з відкритих джерел. **Художнє оформлення та верстка:** Тетяна Пилипчук, www.plttn.com. За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція має право скорочувати матеріали і не поділяти поглядів автора. Часопис друкується із фінансовою допомогою Міністерства культури ЧР. Видає: «Українська ініціатива в ЧР», Воцелова 3, Прага 2, ід. номер: 60448296; **контакт:** uicr@centrum.cz, www.ukrajinci.cz; Facebook. [com/ukrajinska.uicr](https://www.facebook.com/ukrajinska.uicr); **розрахунковий рахунок:** 1925774379/0800.

Porohy – kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice. Vychází 12krát ročně. Název je odvozen od ukrajinského «porih» – práh, říční práh. Číslo 3/2022, ročník XXX. Uzávěrka: 17. června 2022. **E-mail:** uicr@centrum.cz, **web:** www.ukrajinci.cz/cs/casopis-porohy/, registrační číslo: МК ČR/7044. **Číslo připravili:** Bohdan Rajčinec; Elvira Bozhani, Hanna Tverdokhlíb, Anatolij Krát, Těfana Pylypčuk. Používáme tiskové zprávy velvyslanectví, informačních agentur a ilustrace z otevřených zdrojů. **Grafika:** Těfana Pylypčuk, www.plttn.com. Za pravdivost uvedených informací je zodpovědný autor článku. Redakce může krátit text a neshodovat se s názory autora. Časopis vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR. Vydává: Ukrajinská Iniciativa v ČR, z.s., Vocelova 3, Praha 2, IČO: 60448296, **kontakt:** uicr@centrum.cz, www.ukrajinci.cz; Facebook. [com/ukrajinska.uicr](https://www.facebook.com/ukrajinska.uicr), **číslo účtu:** 1925774379/0800.

СПОРТ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ І НЕ ТІЛЬКИ

Проект **SPORTLIFE4KIDS** був створений у лютому 2022 року, передусім як безкоштовний футбольний клуб для українських дітей, яким через війну довелося покинути Україну. Клуб забезпечує футбольні тренування дітей тричі на тиждень з професійними тренерами, які спілкуються українською. Команда проекту також готує літні табори у Празі

і під Прагою, оголошується попередній запис дітей віком від 6 до 16 років. На сайті проекту [Sportlife4kids.com](https://sportlife4kids.com) можна обрати дати проведення табору. Після заповнення анкети представник організатори зв'яжуться з батьками.

Пороги

МЕГАМАРШ ВИШИВАНОК

Фоторепортаж: Тетіани Окопної

Стільки вишиванок одночасно празький Тарас Шевченко, мабуть, ще ніколи не бачив. День вишиванки 19.5. в Празі цього року був дещо сумним, але дружнім, згуртованим, сповненим рішучості боротися і надії на перемогу та швидке повернення додому, в Україну.

Тисячі українок і українців вийшли 22 травня в Празі на парад вишиванок, який вже кілька років поспіль проходить у чеській столиці в третю неділю травня. Довга колона вишиванок пройшла старим празьким містом аж до пам'ятника покровителя Чехії – святого Вацлава, де учасники ходи заспівали чеський та український гімни. Українці несли в руках плакати зі словами вдячності Чехії за гостинність та допомогу. Десятимільйонна Чехія входить в п'ятірку найбільших донорів України щодо військової допомоги. Тимчасовий прихисток у цій країні знайшли понад 300 тисяч українців. У руках українців були прапори України й прапори ЄС, а також заклики надати нашій державі статус кандидата в ЄС.

«Слава та мир Чехії!», «Děkujeme, Česko!», «Слава ЗСУ!» – саме такі лозунги лунали в Празі з вуст дорослих і дітей, які своїми ручками міцно тримали свої

рідні прапори України, привезені в маленькій валізці з Києва, Черкаса, Житомира, Ужгорода, Сум, Миколаєва чи тимчасово окупованого Херсона. Свято із підтримкою Посольства України в Чехії організувала г.о. «Берегиня». Дякуємо вам за парад вишиванок, дякуємо за єдність, дорогі українки й українці.

Із коментарів ФБ:

- *Takovýhle průvod Praha zažila poprvé. Vivat Ukrajinu.*
- *Cíle jistě v této době! Spasíbi za projev vlných lidí.*
- *Pochod vyšivanek v Praze, parád u vyšivanek v Praze. «Ukrajinci, máme vás moc rádi. Moc si přeje, aby ta hrozná válka brzy skončila».*
- *Skutečné přátelství, skutečná Evropa. Myslí na Vás každý den.*

Посольство України/Пороги

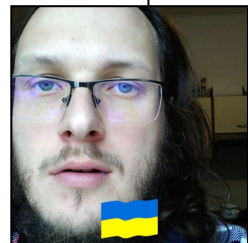

КОЛОНКА В СОЦМЕРЕЖІ

АНТИФА

Західноєвропейським політичним мейнстрімом поширюється оригінальна думка, що Україна мала б поступитися частиною своїх територій заради миру. Давайте називати речі своїми іменами: Україні пропонують поступитися своїми людьми. Тобто, початок перемовин з агресором обумовлюється чимось таким фантастичним, як згодою з позбавленням основних прав людини мільйонів українських громадян на окупованих територіях. Зокрема: права на самовизначення, права на медичну опіку, права на їжу, права не бути зґвалтованою/ним, закатованою/ним, вбитою/им. Передусім, права на життя. Сьогодні на територіях, що їх окупує Росія, саме російський воєнний вирішує, жити вам, чи не жити, і за яких умов.

На фоні цих непересічних порад від доктора Стрейнджлава з нобелівської премії в кишені, італійських путінферштеєрів чи якихось німецьких корисних інтелектуалів особливо тверезо звучить маніфест чеської Антифашистської акції. Антифа немає сумнівів щодо геноцидного характеру російської окупації, імперіалістичної суті цієї війни, щодо того, на чиєму боці справедливість, з ким солідаризувати і чию ганебну поведінку навпаки засудити. Антифа також не має ілюзій щодо європейських підтакувачів путінізму – щодо їхніх економічних інтересів, культурної гегемонії, богоподібного супрематизму або їхнього колоніалістичного бачення світу. Зрештою, щодо їхнього цілковитого непорозуміння суті російської агресії по відношенню до України. Маніфест на [Antifa.cz](https://antifa.cz) несе назву Всі ми українці. Від себе хочеться додати: завжди українець, завжди антифашист.

Олексій Севрук

БЛАГОДІЙНІ ВИСТАВКИ КАРТИН В ПРАЗІ

Виставка картин Ярослава Свободи «Краса заради миру в Україні» в галереї Лапідаріум та роботи українських художників в празькому клубі Рок Кафе зібрали впродовж квітня близько 130 тисяч крон. Організували і допомагали із проектом українські волонтери, які співпрацюють із гуманітарною збіркою в Будинку національних меншин. «Не можу стояти осторонь, коли в Україні вбивають цивільне населення. Єдине, що я особисто можу зробити, це підтримати Україну бодай продажем моїх картин», розказав Ярослав Свобода під час вернісажу 7 квітня, на якому виступив із патріотичними піснями також гурт ОЕЛЬ. У

Рок Кафе художники зібралися разом із публікою вже 3 квітня. «Хочемо допомогти Україні у важкі часи. Наша мета — безпосередньо продавати свої картини, щоб фінансово допомогти українській армії», інформувала одна із організаторів заходу Лариса Ольшевська. Деякі художники працюють у Чехії, Німеччині чи Канаді. Автори займаються переважно класичним живописом. Роботи охоплюють широкий спектр стилів, імпресіонізм, реалізм, романтизм, експресіонізм та мінімалізм. За зібрані кошти було гуманітарною збіркою куплено та передано на передові військові аптечки та дрони.

Пороги

НОВА УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКА ТОРГОВА ПАЛАТА

Український та чеський ринки представляють великий потенціал, який палата хоче використати. Ініціатором створення палати став президент Нідерландсько-чеської торгової палати (NCCC), яка в Чехії діє вже багато років. Нова палата має долучитися до підтримки українсько-чеської діяльності зараз, і після війни. Нинішній річний обсяг взаємної торгівлі між Чехією та Україною становить понад 70 мільярдів крон. В найближчі роки, очікується, він значно зросте. Можливий на майбутнє розвиток промисловості, сільського господарства, машинобудування та ін. На даний час в Чехію імпортується переважно залізна руда або деревина, а експортуються автомобілі, промислове обладнання, електроніка, косметика та ін. «Палата хоче бути

точкою зв'язку між українським бізнес-спільнотою в Чехії та спільними українсько-чеськими бізнес-інтересами в європейському середовищі. У палаті зараз десять членів, інші ведуть переговори про приєднання. Членами вже стали Agromino, RAVAK, LitFin Capital, Peterka Partners, BNG, EY, ProFid та фінансова група ING. До процесу залучені десятки інших компаній», – розказав директор NCCC Бастіан Браунс. «Наша роль полягатиме в наданні консультацій та підтримки на основі нашого 30-річного досвіду роботи з NCCC», – додає він. «Створення Українсько-чеської торгової палати – це крок у майбутнє українсько-чеських відносин. Україна, яка героїчно стикається з російською агресією, зараз переживає непрості часи. Після перемоги й

не обійтися без широкої підтримки друзів, щоб вона могла оновлювати та розбудовувати свою інфраструктуру. Ми очікуємо активної участі чеського бізнесу в цьому процесі. Палата, на мою думку, відіграватиме тут ключову роль», – додав Посол України в Чехії Євген Перебийніс.

Пороги

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЇ

Автор перекладу: **Олександр Кучерак**

Науково-популярне видання «Критичне мислення та аналіз інформації» є перекладом книги «Critical Thinking and Intelligence Analysis» (David Moore, 2007). Давид Мур був одним з найкращих аналітиків 21-ого століття. Його книга дозволяє пригадати події далекого 1962 року та відслідкувати вплив лідерських якостей на вирішення Кубинської кризи. А ще тут можна знайти просту і ефектив-

ну модель для осмислення складних ситуацій, що значно полегшує їх вирішення. Ілюстрації та таблиці наглядно демонструють хід думок і допомагають кожному читачеві провести власний аналіз і знайти справну відповідь на найскладніші питання. Український текст доступний онлайн за посиланням: archive.org/details/2022-crit-think-ua/

Пороги

НА ЧЕСТЬ УКРАЇНИ

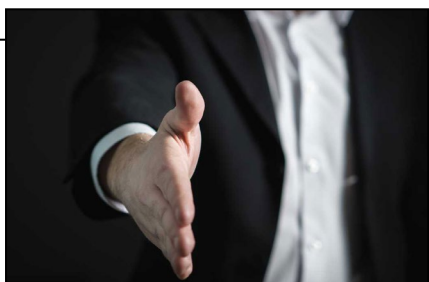
Чеська Республіка випустила колекційну банкноту під назвою Sláva Ukraině («Слава Україні»). Придбати її може кожен бажаючий, а всі кошти від реалізації спрямують на допомогу Україні, повідомляє Prague Morning. Хоча колекційна банкнота не є платіжним засобом, однак вона має всі захисні елементи, що містять і чеські крони: водяний знак

та нумерацію друкарським способом. Дизайн розробила художниця з Чехії Єва Гашкова. На аверсі вона зобразила Монумент Незалежності, що розташований в центрі Києва. На реверсі можна впізнати Софійський собор, над яким майорять синьо-жовті стяги і виділена Україна на карті Європи. А замість номіналу зазначений 2022 рік.

Підготував: **Анатолій Крат**

ЧЕХИ ГОТОВІ ПРАЦЕВЛАШТОВУВАТИ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ

Від 24 лютого цього року Чехія продовжує гостинно приймати українців. Місцеві жителі прихильно ставляться до біженців, чеські підприємці також, зазначає видання České Noviny. За результатами опитування порталу вакансій Profesia, 59% компаній у Чехії готові працевлаштувати біженців з України на постійну роботу або на неповний робочий день, позаяк йдеться про жінок з малими дітьми. Водночас 20% не планують наймати біженців і

практично стільки ж не визначилися з відповіддю. Останні пояснюють це тим, що не можуть створити відповідні робочі місця. Так, 36% сказали, що їм потрібен персонал виключно з хорошим знанням чеської мови. У 18% компаній немає ресурсів для письмового та усного перекладу, необхідних для наймання та навчання українців. Ще 23% підприємців побоюються недостатньої компетентності. Під час дослідження було опитано 220 компаній.

НОВИЙ ДОДАТОК ДЛЯ ІМІГРАНТІВ ЧЕХІЇ

Новий мобільний додаток Smart Migration вже доступний для іммігрантів, які наразі перебувають у Чеській Республіці, українською, російською та англійською мовами. Smart Migration допоможе українцям зорієнтуватися після приїзду до Чехії та вирішити питання щодо працевлаштування, освіти, охорони здоров'я, житла тощо. Запити на пошук інформації, яка їх за-

цікавить, можна знайти за допомогою чату віртуального помічника. Додаток, розроблений Університетом Менделя за участю Української ініціативи в ЧР, запускає Міністерство праці та соціальних справ Чехії. Наразі програма доступна лише для ОС Android (незабаром з'явиться версія для iOS), завантажити її можна за посиланням: bit.ly/smart-migration

ЧЕСЬКА ПІДТРИМКА В ДІЇ

Громадяни Чехії перерахували на спецрахунок українського посольства майже \$50 млн, які були використані для потреб Збройних сил України. Про це повідомив у Твіттері посол України в Чехії Євген Перебийніс. «На спецрахунок посольства вже надійшло майже

\$50 млн! За ці гроші ми купили чимало необхідної ЗСУ зброї та військової техніки (конкретизувати, звісно, не буду). Можу сказати хіба що про один з останніх вантажів – 7500 шоломів та 8400 бронежилетів, які вже захищають наших військових», – написав посол.

УКРАЇНСЬКА СТРИЧКА НА ПРАЗЬКОМУ КІНОФЕСТИВАЛІ

Драматичний повнометражний фільм режисера Віллена Новака «Чому я живий», створений на Одеській кіностудії, відібрано до офіційної селекції празького кінофестивалю Prague International Film Awards. Про це повідомляє пресслужба кіносту-

дії. У кіностудії нагадали, що сюжет фільму «Чому я живий» заснований на реальних подіях, що мали місце у передвоєнному 1940-у і в наступні роки в Маріуполі. Зауважимо, що фільм «Чому я живий», який вийшов у національний прокат 4 листопада

2021 року, став переможцем одразу двох міжнародних кінофестивалів – FUTURE OF FILM AWARDS та Europe Film Festival, а також здобув Гран-прі 10-го ювілейного Міжнародного кінофестивалю «Кіно і ТИ».

УКРАЇНЦІ ЧЕХАМ: ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ

У центрі Праги українці влаштували акцію подяки за те, що чехи прихистили людей, які втекли від масштабної війни Росії проти України. Вони роздавали випадковим перехожим на Вацлавській площі чеської столиці жовтогарячі тюльпани, а також солодкі пряники, виготовлені у формі сердечок, на якому зображений прапор України і побажання гарного Великодня. Про це Радіо Свобода розповіла у відеосюжеті. «Ми спеціально приїхали з міста Хмельницько-

го, щоб привезти ці пряники і квіти, і подякувати чехам, які нас так тепло приймають. Тобто ми відчуваємо допомогу не тільки на високому державному рівні та на рівні муніципалітетів, а також від простих звичайних громадян Чехії. Це дуже приємно! Ця акція – це такий жест подяки від усього українського народу чеському народу, особливо тим родинам, які прийняли наші українські сім'ї тут. Тому що поки наші чоловіки воюють, їм безпечніше, коли їхні близькі,

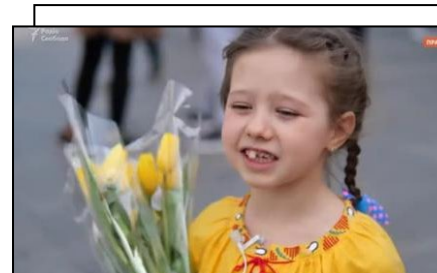
їхні родини, їхні діти перебувають у безпеці», – зауважила організаторка акції Леся Герасимчук.

У ПРАЗІ ВІДКРИЛИ САДОЧОК ДЛЯ ДІТЕЙ З УКРАЇНИ

В одному з районів чеської столиці відкрили дитячий садочок для українських дітей, які змушені були покинути Україну через війну. На території законсервованого закладу нині працює група для адаптації 50 дітей з України. «Якщо подивитися на кількість наразі зареєстрованих українських мешканців на території міської частини Праги-10, то якби ми мали залучити всіх тих дітей до чеської навчальної програ-

ми, нам відразу вже зараз знадобилися б дві нові школи та чотири дитсадки, – пояснила виданню Радіо Свобода Рената Хмелова, голова міського району Праги-10. – Нашою реакцією на це було створення так званих груп адаптації для українських дітей». Як уточнила директорка дитсадка Гржибська Мартіна Дрбоглавова, ініціаторками цього проекту стали директорки дитячих садків Праги-10, які дуже вчасно

оцінили поточну ситуацію вже на початку кризи з біженцями.

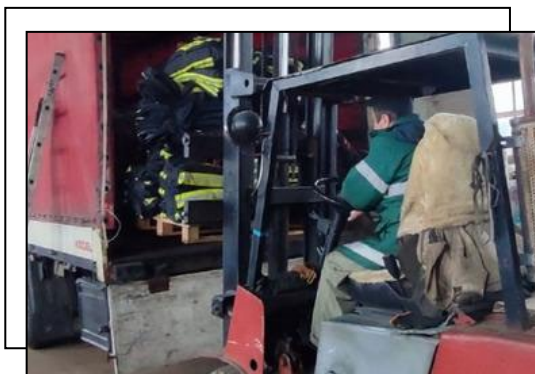
ГУМАНІТАРНИЙ МАРШРУТ ЛІБЕРЕЦЬ – ВІННИЦЯ

Вінниччина отримала 12 тонн гуманітарної допомоги з Ліберецького краю Чеської Республіки, призначеної для медиків, вимушених переселенців та військових. Про це повідомляє Укрінформ. «Основний гуманітарний вантаж розрахований для потреб громадян, які постраждали від воєнних дій. Переважно це

- продукти харчування, вода, одяг, засоби гігієни, теплі ковдри, ліки», – йдеться у повідомленні Вінницької обласної військової адміністрації. Зазначається, що благодійники з Чехії також передали Вінницькому обласному клінічному госпіталю ветеранів війни медикаменти, витратні матеріали. А для військо-

вих - засоби захисту та дизельний генератор. Окрім того, пожежники Ліберецького краю передали для своїх колег з Головного управління ДСНС у Вінницькій області 378 комплектів спецодягу. Це вже четвертий вантаж гуманітарної допомоги, який Вінниччина отримує з Чеської Республіки.

ЧЕХИ РЕМОНТУВАТИМУТЬ УКРАЇНСЬКУ БРОНЕТЕХНІКУ

Міністерство оборони Чеської Республіки дозволить обслуговувати пошкоджену українську бронетехніку на своїх підприємствах оборонної промисловості. Про це з посиланням на главу відомства Яну Чернохову повідомляє iDnes. «Чехія стала першою країною-партнером, до якої українська сторона офіційно звернулася із проханням про взаємну співпрацю між чеськими та українськими

компаніями щодо ремонту наземної техніки, яка потребує введення в експлуатацію або пошкоджена під час бойових дій», – сказала міністр. За її словами, це ще один приклад допомоги Чехії Україні в протистоянні російській агресії. Спершу чехи візьмуться ремонтувати танки Т-64. Не виключено, що обсяг ремонту пошириться на колісну бронетехніку сімейств БТР і БРДМ.

БІЖЕНЦЯМ З УКРАЇНИ – ФІНАНСОВИЙ БОНУС

Українцям за кордоном приходиться не легко, адже потрібно облаштуватися, а для цього необхідні кошти. Тому дедалі частіше задумуються про відкриття рахунків в країні перебування, констатує Vinegret.cz. Чимало біженців є і в Чехії. Тож країна хоче допомогти їм, а відтак крім спрощених умов відкриття банківських рахунків, пропонує ще

й фінансові бонуси. Зокрема, йдеться про найбільший банк Чехії Česká spořitelna (Чеський ощадний банк). Він пропонує особам, які досягли 18 років, відкрити рахунок з безкоштовним обслуговуванням та можливістю отримання бонусу у розмірі 3000 чеських крон. Але, є одна важлива умова – бонус виплатять не відразу, а по 500 крон на місяць

впродовж півроку. При цьому лише тоді, якщо на рахунок щомісяця буде надходити не менше 2500 крон.

Детальна
інформація
на офіційній
сторінках →

ДІАСПОРА У ЧЕХІЇ ЗАДІЯНА У НАДАННІ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

На сьогодні кількість українських громадян у Чехії може сягати близько пів мільйона осіб, а активна частина діаспори наразі задіяна здебільшого у наданні Україні гуманітарної допомоги. Про це в інтерв'ю Укрінформу повідомив посол України в Чеській Республіці Євген Перебийніс. «У Празі в Будинку національних меншин уже понад два місяці працює Центр на-

дання гуманітарної допомоги Україні, яким опікуються українські діаспорні організації. Посольство з ними тісно співпрацює у цьому питанні, координуємо цю роботу, аби те, що збирається, могло швидко доставлятися в Україну», – сказав він. За словами Перебийноса, допомога – це і харчові продукти, і ліки та медичне обладнання, і засоби захисту для військових.

Йдеться головним чином про допомогу, яку надають громадяни або невеликі організації. «Але, звичайно, допомога цим не обмежується – великі організації, такі як, наприклад, «Людина у скруті», направляють її напругу. Також дуже добре допомагає чеська держава, надаючи необхідне Україні – продукти харчування, ліки, пальне – зі своїх резервів», – розповів пан посол.

ЯК ПРОДОВЖИТИ ТЕРМІН ЗАКОРДОННОГО ПАСПОРТА?

Українці, які через війну поспіхом вийшли за кордон, часто стикаються у чужій країні з тим, що термін дії їхнього закордонного паспорта закінчується. Як бути у такій ситуації? Вирішити це питання вам допоможуть у консульському відділі Посольства України у Чеській Республіці. Вирішити це питання вам допоможуть у консульському відділі Посольства України у Чеській Республіці.

Інформація, яка стане вам у пригоді:

Адреса у Празі: Charlese De Gaulle 27, 160 00 PRAHA 6;

Робочі дні: понеділок, середа та п'ятниця;

Години прийому: 08:00 – 12:00 та 13:00 – 17:00.

Що для цього потрібно:

Прихопіть з собою закордонний паспорт та його копію;

Заповніть анкету (її можна завантажити на сайті Посольства).

Нагадуємо, що ця послуга – безкоштовна!

50 ТИСЯЧ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ ВЖЕ ПРАЦЕВЛАШТОВАНІ В ЧЕХІЇ

Міністерство праці та соціальних справ повідомило, що понад 50 тисяч біженців з України вже почали працювати в Чехії. Про це інформує Radio Prague International. Видання повідомляє, що

гуманітарні річні візи для біженців гарантують їм такий самий статус на ринку праці, що й громадянам Чехії чи постійним мешканцям. До слова, більшість вимушено переміщених людей з

України посіли довгострокові вакансії. За даними Міністерства внутрішніх справ ЧР, наразі спеціальні візи в Чехії отримали більше 350 000 біженців. Майже дві п'ятих з цієї кількості – діти.

ПРАГА ПРИЙНЯЛА ПОНАД 80 ТИСЯЧ БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ

До чеської столиці наразі прибули понад 80 тисяч українських біженців, серед них 35 тисяч жінок у віці 18-64 років та 28 тисяч дітей і підлітків до 18 років. За словами спеціаліста з інтеграції іноземців у Празі Яна Яноушека, місто не мало «багато досвіду в підтримці біженців, оскільки це завжди

було обов'язком національного уряду, Міністерства внутрішніх справ». За даними Eurocities, Прага з населенням 1,2 мільйона людей до кризи українських біженців прийняла близько 240 000 мігрантів, тобто 20% населення міста мали мігрантське походження. Близько 67 000 цих мігрантів були українцями,

які жили в місті за бажанням, а не через потребу рятуватися від війни. Наразі 57 міських районів Праги вивчають, як інформувати біженців про їхні права, куди звертатися за допомогою. Також влада міста планує запропонувати фінансові стимули для тих, хто надає підтримку біженцям.

**ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ГРОМАДЯН
УКРАЇНИ В ЧЕХІЇ**

Міністерство внутрішніх справ Чехії

+420 974 801 802

(без перерви та українською мовою)

email: ukrajina@mvcz.czПосилання на сайт
українською мовою**ЗАГАЛЬНИЙ РЕСУРС
З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО В'ЇЗД,
ЛЕГАЛІЗАЦІЮ, ПСИХОЛОГІЧНУ
ТА ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ.**
(все необхідне в ЧР на одній сторінці)www.nasiukrajinci.cz/uaПосилання на сайт
українською мовою**ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В ЧЕХІЇ**

т: +420 227 020 200 т: +420 227 020 204

сайт: www.czechia.mfa.gov.ua**КОНСУЛЬТАЦІЇ, ПОШУК ЖИТЛА
ТА ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА**
(по можливості) надають також такі
НЕПРИБУТКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ:**Організація допомоги біженцям**
730 158 779 (9.00-17.00)**Українська Європейська
перспектива**

728 208 826 (10:00-19.00)

Dignity Restoring Hope

775 723 183 (8.00-20.00)

**Центр гуманітарної допомоги
Україні Прага-Радотін**

603 109 827 (7:00-21:00)

ДОВІДНИК ДОПОМОГИ В МІСТІ БРНО

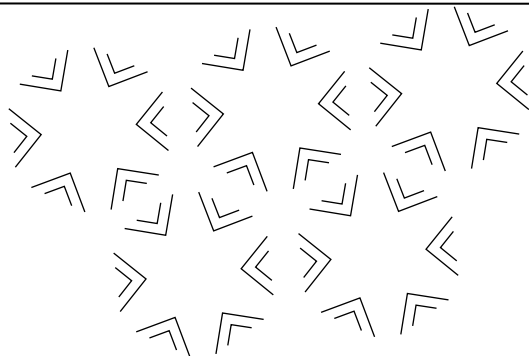
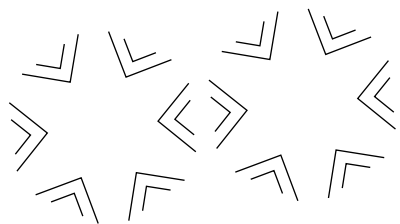
Короткий виклад найважливішої інформації

ukrajina.brno.cz**Безкоштовна підтримка
психічного здоров'я для вас**⇒ www.vos.health/ukraine⇒ www.samopomi.ch⇒ www.tellme.com.ua**КОНСУЛЬТАЦІЇ****українською мовою з питань
перебування іноземців у Чехії
та соціальної допомоги,
допомога з перекладами
документів****та телефонних розмов:****+420 731 432 431**

(пн, ср, пт 9:00-13:00, 14:00-18:00,

вт, сб 9:00-12:00, 14:00-17:00)

ukraina.info@charita.cz**Безкоштовна терапія для
людей, які страждають від
ситуації в Україні**
terapie.cz/hlavu-nad-vodou-ukrajina

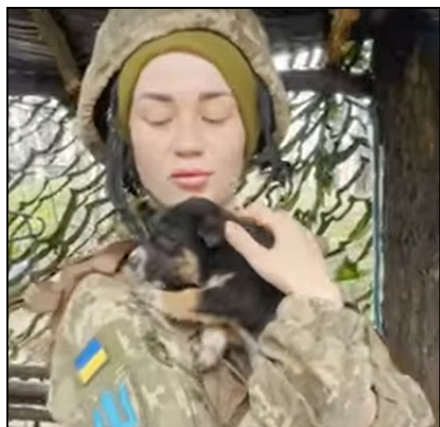
НА ЛІНІЇ ВОГНЮ

На лінії вогню, поряд з мужніми чоловіками виконують бойові задачі жінки. За останніми даними Міністерства оборони України їхня чисельність у Збройних силах України становить 15% від загальної кількості військовослужбовців – п'ята частина усього особливого складу ЗСУ. Це один із найвищих показників кількості жінок, які служать у війську в порівнянні з арміями країн НАТО.

Підготувала: **Ельвіра Божані**

КАТЕРИНА

Вже майже рік служить у 30-й окремій механізованій бригаді ім. князя Костянтина Острозького офіцерка Катерина. Бригада виконує бойові завдання в ході російсько-української війни, починаючи з 2014 року. Дівчина розповідає, що рішення поїхати на фронт приймала свідомо. У 2015 році під час навчання на другому курсі університету вона відвідувала пари на військовій кафедрі. Втім після звернення до військомату в ЗСУ Катерина прийшла лише через 5 років після 10 невдалих спроб влаштуватися бодай на якусь посаду. Каже не брали пояснюючи це тим, що вона жінка.

«Я вже тут, де мені максимально комфортно – в бойовій бригаді, – зазначає офіцерка. – Для хлопців з бригади нічого нового немає, тому що вони боронять кордони вже понад 8 років. Дуже багато з тих, хто зараз служить, прийшли сюди ще до початку війни. Прийшли добровільно, підписали контракт і служать за власною потребою, бо розуміють, що країну треба захищати. Я пишаюся ними. Я тут для того, щоб люди могли вільно обирати владу, вільно визначати кожен свій наступний крок, мали право жити за своїми законами! Україна всюди однакова – це рідна наша земля!»

Євгенія Бакай

ЄВГЕНІЯ

Вперше в історії Військово-Морських Сил ЗСУ штурманом стала дівчина – Євгенія Бакай. Вона старшина рульової команди – слідує за виконанням усіх маневрів і їй підпорядковується особливий склад команди, який відповідає за навігаційну безпеку плавання у морі. У березні дівчина закінчила навчання у Відділенні військового вишколу Фохового коледжу морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія», а вже зараз ламаючи всі стереотипи, стала незамінною частиною екіпажу бойового судна.

Не секрет, що кожен моряк може вийти в море, а от провести судно до необхідного місця може тільки досвідчений штурман, який має володіти знаннями та навичками, що ставлять його на один щабель з льотчиками та підводниками. Не дивлячись на юний вік Євгенія впевнено тримає штурвал й на випадок відсутності командира бойової частини не боїться виконувати його обов'язки.

«Я завжди марила армією, хоча у родині військових не було. Тож, вирішила – стану першою. Під час навчання у нас було достатньо практики на кораблях та катерах Військово-Морських Сил ЗС України, щоб сьогодні я могла

спокійно виконувати свою роботу. Зокрема, морську справу опановувала на навчальному катері «Чигирин» на посаді сигнальника, а також на посаді командира рульового відділення на фрегаті «Гетьман Сагайдачний». То був гарний досвід», — пригадує старшина Євгенія Бакай.

За словами дівчини, моряки — люди особливі, надійні, відповідальні й на борту всі насправді стають однією великою родиною.

ОСА

Головний сержант батальйону Територіальної оборони Харкова Лариса з позивним «Оса» у цивільному житті працювала кризис-менеджеркою. «Руський мір» прийшов до її домівки у 2014 році, коли вона працювала в Донецьку HR-менеджеркою на одному з підприємств. Тоді Лариса була не раз за крок від загибелі — окупанти обстрілювали її з колегами, коли вони в терміновому порядку вивозили документи та обладнання з заводу. Коли ж в лютому цього року росія розпочала війну з Україною «Оса» вирішила приєднатися до лав ЗСУ і вже у березні прийняла нову посаду в батальйоні ТрО. До обов'язків жінки входить робота з особовим складом підрозділу, надання командиру інформації про морально-психологічний стан підлеглих, а також робота із сержантами.

«По суті, попри на те, що я змінила цивільний одяг на однострій, мої обов'язки мало в чому змінилися — до

широкомасштабного вторгнення росії в Україну я обіймала посаду менеджера з персоналу на одному з оборонних підприємств Харкова. Відповідала за кадрові питання, організацію адміністрування соціальних питань, нормування праці. В чомусь ці дві посади схожі між собою, навички кризис-менеджера дуже згодилися», — розповідає Лариса.

Друга освіта жінки — електромеханік і у вільний час вона конструює й модернізує озброєння, яке є у підрозділі.

ЛЮБОВ

Зустріч з самохідною артилерійською установкою «Гіацинт» змінила хід життя викладачки історії Любові. Вона вирішила вивчити конструкцію САУ та присвятити своє життя службі в ЗСУ й стала першою жінкою, яка очолила артилерійський підрозділ. Ранок 24 лютого Люба зустріла на посаді командира батареї самохідного артдивізіону в районі проведення

операції Об'єднаних сил. Тоді завдяки її вмінню миттєво реагувати на зміну обставин, приймати правильні рішення та вираховувати дані для ведення вогню 26-та артилерійська бригада ім. генерал-хорунжого Романа Дашкевича завдала нищівних ударів по техніці російських військ.

«Коли я побачила «Гіацинт» і вперше проїхалася на машині, від гуркоту якої перехоплює дух, зрозуміла — це моє! Тоді

весь вільний час придивлялася до роботи номерів розрахунку, читала книжки з артилерійської справи, вивчала конструкцію САУ, а у 2019-му зробила дебютний постріл з гармати на полігоні, — згадує лейтенантка. — Якщо потрібно ціль «подавити», аби вона не змогла працювати, достатньо влучити снарядом від гармати «Гіацинт-С» у радіусі 50 метрів. Якщо ж стоїть завдання ціль знищити — потрібна інша точність влучання... Артилерія — дуже складна наука, вивчення якої ніколи не зупиняється.»

ЗРУЧНИМИ СПАЛЬНИМИ ВАГОНАМИ В УКРАЇНУ

Ідеально підходить для сімей з дітьми

Щоб скористатися безкоштовним транспортом по території Чеської та Польської Республік при бронюванні квитка на сполучення Прага – Пардубіце – Оломоуц – Острава – Перемишль – Львів – Тернопіль – Хмельницький – Вінниця – Київ, виберіть **тариф Громадянин України**

МИСТЕЦТВО В ЧАСИ ВІЙНИ

Війна в Україні в самому розпалі! Багато українських художників знаходячись в екстремальних умовах, чи за кордоном висловлюють свої почуття творчістю. Роботи деяких мисткинь вже знає увесь світ. Їхні малюнки – це не тільки мистецтво, а й можливість отримати кошти для допомоги військовим на передовій.

Підготувала: **Ельвіра Божані**

Міста-герої з обличчям тендітних, красивих, незламних українок малює художниця Наталія Лещенко. Її проєкт «Жіночі обличчя війни» облетів весь інтернет. Дивовижні ілюстрації публікують майже всі видання й зараз їх тиражують на сувенірній продукції. Роботи художниці Маріуполь, Харків, Конотоп, Чорнобаївка, Ірпінь, Чернігів та Буча вже знає майже весь світ.

Наталія Лещенко вчитель образотворчого мистецтва родом із Петропавлівської Борщагівки з-під Києва. Художниця працювала в школі та коледжі й займалася ілюстрацією до дитячих книг. У 2014 переїхала до шведської столиці до Стокгольма де продовжила свою творчу діяльність. Про війну Наталія дізналась від мами о 6-й ранку. Розповідає, що на той момент, як і всіх українців, її охо-

пили паніка та шок, адже всі її рідні мешкають в Україні. Саме родина надихнула художницю на ілюстрацію жіночих образів міст, а щоб уникнути плагіату Наталія наділяє свої роботи дрібними деталями з українською символікою.

«Дуже хвилювалася, щоб усі рідні трималися поряд та були в безпеці, – каже дівчина. – Коли спілкувалась з мамою, сестрою, бабусею, захо-

плювалася їхньою мужністю. Хоч була далеко, хотіла їх якось підтримати. Тоді й почала малювати жінок. Перша робота була присвячена Маріуполю. Далі були ілюстрації про Харків, Конотоп, Чорнобаївку, Ірпінь, Чернігів, Бучу. – Я щодня отримую багато пропозицій щодо співпраці й передусім даю дозвіл на використання ілюстрацій для організацій, які частину з прибутків віддають на волонтерство та підтримку ЗСУ».

Янголів-охоронців українських міст зображає у своїх роботах львівська художниця **Наталія Курій-Максимів**. Вона володіє технікою іконопису, яка називається «малярством на склі». Колись на Покутті, в Карпатах, на Полтавщині народні художники зображали на склі образи доступними їм у ті часи фарбами. Зараз художниця використовує сучасні матеріали для своїх картин – олійну фарбу. У роботах мисткині домінують символічні українські кольори – синій і жовтий. Над серією «Янголи України» Наталія працює вже понад 8 років – з часів подій на Майдані та вторгнення росії в Україну. Першим був «Янгол Одеси», а потім «Янгол Донбасу», а з часом з'явилися роботи тих міст, які художниця відвідала. Майстриня мріяла показати свої роботи в усіх містах країни й перша її виставка відбулася у Києві в Софійському соборі.

«Першу виставку організувала, але спочатку стався карантин, потім – війна. Це все внесло свої корективи й частина колекції уже має інших

власників. Рівненський янгол до Рівного так і не дійшов, він у Калуші, а янгол Львова – у Буришині, теж на Франківщині. Донбаський янгол поїхав у штати, там меценат перерахував кошти на ЗСУ, а янгола йому як подяку надіслала. Гроші від продажу також перераховую фондусь «Повернись живим», на «Прихисток», рахунок Нацбанку для ЗСУ. Буває й адресно, як в нас були удари по Львівщині, то перераховувала на госпіталь медиком. Або конкретній людині, яка є зараз на фронті й потребує бронезжилет, наприклад», – розповідає Наталія Курій-Максимів.

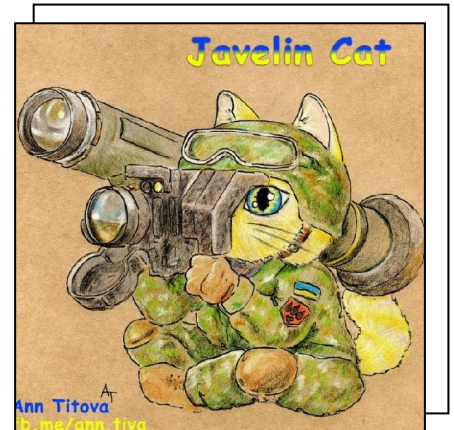
Художниця зізнається, що перші два тижні після початку війни у лютому 2022 вона не могла брати до рук пензлів. Та коли розбомбили театр в Маріуполі жінка знов захотіла малювати, щоб малювати янголів. Наталія запевняє, її роботи покликані захищати та оберігати міста України від жорстоких нападів росії.

«Зараз нам треба багато янголів і я майже завершую роботу 50 на 90 сантиметрів, це великий, як для скла, розмір. Це загальна композиція з янголами для всієї України, вони там всі в купці. Це досить об'ємна робота, після завершення виставлю її у Facebook. Але янголи там не такі, як до 24 лютого. Тоді було більше радісних і веселих. Хоча я вважаю, що й зараз мистецтво має бути теж життєствердним, арттерапією свого роду», – зауважила Наталія Курій-Максимів.

Художниця мріє по закінченні війни поїхати зі своїми янголами по всій країні й побачити міста де раніше не була.

Українців в образі котів з жовто-блакитними очима зображає художниця з Дніпра Анна Тітова. Патріотичних котиків жінка почала малювати відразу після початку повномасштабної війни. Першу свою роботу Анна присвятила своєму чоловікові, який з першого дня вторгнення росії пішов у Тероборону.

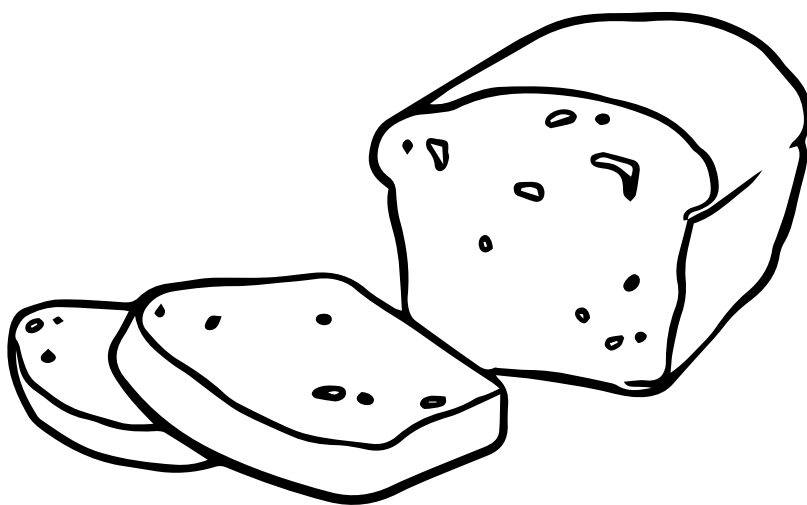
«Перший котик був подарунком коханому, який йшов до ТРО, а потім – до пари вже були котики ЗСУ. Зараз я сумлінно працюю, щоб котики підіймали настрій і приносили гроші, які витрачаються на волонтерів, ТРО та ЗСУ», – каже художниця.

Більшість своїх робіт Анна намалювала перебуваючи у бомбосховищі. Каже, що образи військових, поліцейських, рятувальників, волонтерів мають дати зрозуміти їм, що їхня робота дуже важлива для людей і українці цінують відважність цих героїв.

«Майже усі громадяни, від дітей до найстаріших дідів та бабусь, гідні уваги і гідні того, щоб ними пишалися. Тобто Україна наразі стала настільки мемною столицею, настільки важливою у світі, що цим не можна, як мені здається, творчий людині не надихатися», – каже Анна Тітова.

Зі своїх малюнків художниця створює мерч, який продає в інтернеті та заробляє гроші, які потім передає на потреби ЗСУ. Так їй вже вдалося зібрати дві тисячі доларів для військових. До кінця війни художниця планує намалювати ще 90 різних котиків, які символізують відвагу та героїзм українців. ■

РОСІЙСЬКИЙ ШАНТАЖ УКРАЇНСЬКИМ ХЛІБОМ

Текст: Володимир Сергійчук

Увесь світ сьогодні живе в страху з огляду на погрози кремлівського небожителя використати в російсько-українській війні ядерну зброю. Боязнь такого розвитку подій спонукає надто обережний Захід не дратувати, як там виражаються, знервованих московських партнерів в енергетичних проєктах, що стали заздалегідь продуманою пасткою для зманіженої Європи. Відтак умиротворення агресора відбувається не за рахунок чітких вимог найбільшої військової потуги світу НАТО - головним чинником у двобої добра і зла поки що залишається українська кров.

Водночас Москва активно залучає до шантажу світового співтовариства ще один перевірений нею на практиці спосіб, яким вона успішно користувалася протягом XX століття, – український хліб. Відомо, що великодержавний шовінізм царської династії Романових, який у 1917 році трансформувався в російський більшовизм, продовжив свій курс на подальше підпорядкування національних окраїн. Сумнозвісним маніфестом до українського народу з ультиматив-

ними вимогами до Центральної Ради червона Росія декларативно заявляла про те, що не зробить «ніяких кроків, які обмежували б національну незалежність якої б то не було нації з числа тих, що входили і бажають входити до складу Російської республіки».

Фактично ж уже тоді від щойно відродженої Української держави зажадали свого роду демілітаризації та денацифікації, вимагаючи відмовитися від створення власної армії та не визнаючи «Раду як повноважного представника трудящих і експлуатованих мас Української республіки», оскільки вона, крім того, ще й підтримала автономні права Дону й Кубані.

Насамперед, Ленін та його соратники розраховували на те, що зможуть безплатно одержувати український хліб. Однак Уряд УНР відмовився відпускати продовольство без передоплати, що викликало гнів у Петрограді, а відтак і організацію агресії проти УНР, яка ще не відділялася від омріяної Центральною Радою Російської демократичної федеративної республіки. Тож проголосивши на російських багнетах так звану радянську

УНР у Харкові, Ленін спочатку постійно вимагав від неї вагонів з хлібом до Петрограда, якому загрожував голод.

Восени 1918 року вождь російських більшовиків уже обіцяв наше зерно заагітованим комуністичною пропагандою кайзерівським солдатам, якщо вони спільно з червоною армією вдарять проти красновських військ: «тоді ми разом завоюємо десятки мільйонів пудів хліба для німецьких робітників і відіберемо навалу англійців, які тепер підходять до Новоросійська».

Усвідомивши, що долю Російської радянської республіки вирішує насамперед український хліб, Москва вже ніколи не відступиться від цього переконання, розв'язуючи проблеми більшовицької влади як всередині своєї країни, так і на зовнішньому відтинку саме через привласнення праці нашого селянина. Зокрема, цей хліб був необхідний і для відправки за кордон. Наприклад, торговельний договір між Центросоюзом та італійськими кооперативними організаціями, який був підписаний 28 червня 1920 року, передбачав відправлення

хліба з Одеси до Генуї. Очевидно, саме для його виконання пленум ЦК РКП (б) 20 вересня 1920 ухвалив: «2. Предложение Наркоминдела послать Италии вторую партию хлеба. Признать политически необходимым дать Италии еще некоторое количество хлеба и условий его отправки поручить установить Компроду и Наркомвнешторгу».

Для підтримки свого іміджу на міжнародній арені російські більшовики здійснюють подібні акції і в майбутньому. Так, напередодні III Конгресу Комінтерну Москва вимагає в травні 1921 року «в ударному темпі дати десять мільйонів пудів хліба». У червні додається завдання ще на чотири мільйони пудів, а в липні ставиться вимога про щоденне вивезення з УСРР щонайменше 74 вагони хліба, згодом до ста.

Ленін тоді давав чіткі вказівки, яким чином забирати український хліб: «Треба докорінно змінити (систему забезпечення армії. – В. С.): перестати давати будь-що. Ні хліба, ні одягу, ні взуття. Сказати червоноармійцю: або забирайся зараз пішком «без нічого», або чекай 1 рік на 1/8 фунта без одягу, без взуття. Тоді він піде сам і пішки».

Зрозуміло, що викачування хліба з УСРР у таких обсягах призвело до спустошення всіх запасів продовольства, що й стало головною причиною голоду 1921 – 1923 років. Але й за таких обставин керівники радянської України слухняно виконують розпорядження члена Наркомпроду РСФРР Мойсея Фрумкіна, коли той вимагав вивозити мільйонами пудів хліб з України, яка сама голодує, для одержання валюти, бо більшовики організовують для себе

санаторії в Німеччині.

Український хліб у цей час стає в руках Москви також інструментом у її політичних комбінаціях на міжнародній арені. Так, на переговорах з Латвією в листопаді 1920 року від останньої в обмін на поставки збіжжя з України вимагалось визнати УСРР. А в першу чергу перед нею висувався ось така умова: «прежде всего необходимо было бы, чтобы Латвия отказалась от своей политики признания и поддержки Петлюры».

Тобто, бачимо спробу Москви використовувати експорт українського хліба «одним из тех наиболее обеспеченных и надежных моментов, по которым капиталистическая Европа должна будет пойти на честное сотрудничество со страной рабочих и крестьян».

Що мали українські селяни від того, що уряд УСРР забирав у них хліб для Москви і Петрограда, свідчив тодішній її керівник Християн Раковський у листі до Леніна від 28 січня 1922 року: взамін вивезених 30 мільйонів пудів українського хліба Наркомпрод РСФРР повинен був «нам дать товара на 20.000.000 золотых рублей. Что же дал нам Наркомпрод РСФСР? За весь 21 год, т. е. с 1-го января по 31 декабря Наркомпрод РСФСР дал нам товара на 1.286.000 золотых рублей... Он обещал дать три маршрута сельскохозяйственных машин, 1.105 вагонов лесных материалов, 3.000.000 аршин мануфактуры, 2.000.000 п. разных красок, 1 маршрут металлических изделий. Из всего этого нам не дали ни одного атома».

Саме в ці страшні місяці 1922 року, коли різко зростає кількість голоду-

ючих на півдні України Голова Раднаркому УСРР Християн Раковський погрожує англійському міністрові закордонних справ лорду Керзону припиненням поставок українського хліба, якщо Великобританія не знайде шляхів для замирення з Радянською Росією.

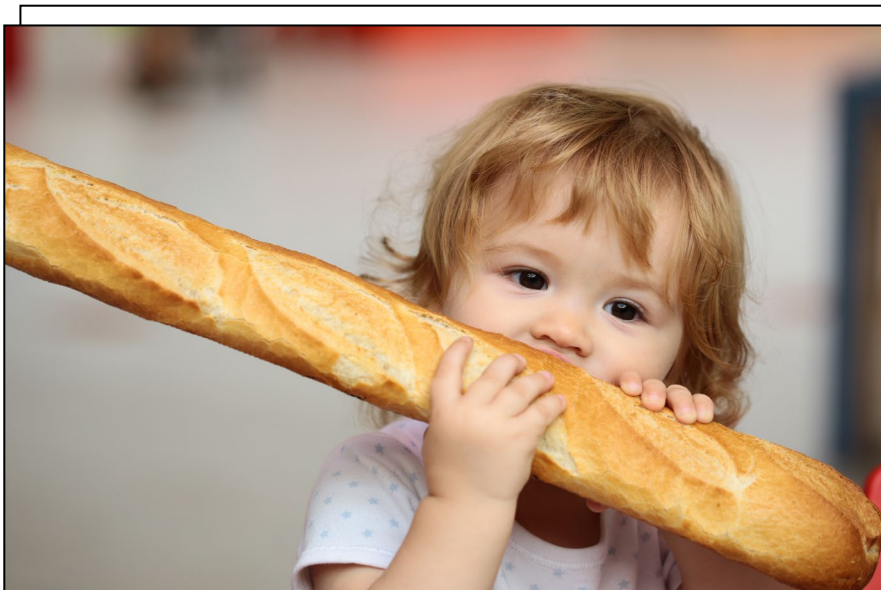
Український хліб використовувався для тиску під час переговорів не тільки з балтійськими державами чи Англією, а й з Італією, Туреччиною, Фінляндією, Японією... Постановою ЦК РКП від 13 вересня 1923 року передбачалося в зв'язку із спробою експортувати більшовицьку революцію «в самом срочном порядке перебросить в Германию 10 миллионов пудов хлеба (пшеницы и ржи)».

Скажімо, в загальносоюзному експорті в 1923-1924 господарському році частка українського хліба становила по 5 основних культурах 49, 4 відсотка, а щодо відвантаження за кордон жита, то цей показник рівнявся 59, 5 відсотка від загальносоюзних експортних поставок. У наступні роки хлібний потік з України досягає десятків країн. Так, Великобританія в 1924-1925 господарському році закупила української пшениці 26.799 тонн, у 1925-1926 – 80.865, 1926-1927 – 138.486, жита відповідно – 15.927, 39.578 і 85.872, ячменю – 27.242, 122.261 і 80.358, кукурудзи – 23.830, 28.369 і 56.241 тонну. Значні закупівлі українського збіжжя здійснювали й інші європейські країни. Скажімо, Німеччина, Італія, Латвія, Голландія, Туреччина, багато нашого хліба йшло на ринок Гібралтара.

Повна версія тексту на:

ukrajinci.cz/casopis-porohy/clanky.

Автор: завідувач кафедри історії світового українства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор. ■

УКРАЇНА ЗМІНЮЄ РЕАЛЬНИЙ СВІТ

Текст: Володимир Сергійчук

Понад сто років тому, 8 січня 1918, коли президент США Вудро Вільсон проголосив свої знамениті пункти про майбутнє після Першої світової війни, то серед названих поневолених націй, котрі мали б державно відродитися, українська не згадувалося. США тоді вважали своїм обов'язком підтримувати цілість колишньої царської імперії, а для заспокоєння дипломатів уже відродженої Української Народної Республіки відповідали: «український народ, як культурніший, повинен взяти на себе провідну роль у федерації народів Росії не лише в Європі, але й на Сибірі, де не можна перейти до денного порядку над тамошніми українцями, що теж видвигаются вищістю своєї культури».

Порятунок «єдиної і неділимої» Росії на федеративних началах тоді також було надзвичайно важливим завданням французької дипломатії. Уряд цієї країни навіть перед загрозою окупації України більшовицькою Росією так і не зважився на той крок, якого вимагала логіка розвитку історичних подій – міжнародного визнання УНР. Він вирішив, що буде кращим цього не робити, а дочекатися взяття Києва російськими більшовиками, з якими спробувати увійти в зносини. Тож у Франції не сподівалися, що Україна піде на проголошення своєї незалежності. Тому повідомлення про IV Універсал Центральної Ради викликало там негативну реакцію.

Відносини між Україною і Францією почали налагоджуватися після того, як гетьман Скоропадський змінив політичний курс від самостійності до федерації в складі Росії. Насамперед, Франція домоглася того, щоб Український Чорноморський флот, який перебував під командуванням гетьмана, був переданий їй, про що 26 листопада 1918 року було підписано спеціальний договір.

А от коли до влади в Україні приходив Директорія, то її голова 20 грудня 1918 року одержує ось таку телеграму від французького консула Енно: «Армія генерала Денікіна користується повною матеріальною

і моральною підтримкою держав Антанти». До речі, прихильники відродження старої Росії досить високо оцінювали його роль у цьому процесі: «Енно займав стосовно українського питання позицію визначену і тверду: українці в усіх напрямках визнавалися ним елементом, шкідливим для створення єдиної Росії, а Добровольча армія вважалася єдиним здоровим державним началом на півдні Росії».

У Парижі, треба сказати, тоді так і не звільнилися від цієї політичної сліпоти. Скажімо, в промові голови ради міністрів Франції, яку він виголосив у парламенті в лютому 1920 року, серед новопосталих країн на території колишньої Російської імперії було згадано Естонію, Латвію, Литву, Польщу і Кавказьку республіку. Не обмовився французький прем'єр лише про Україну. Він також не прореагував із своїм кабінетом на вимоги депутата Гіяцинта де Гайяр-Банселя 6 лютого і 27 березня 1920 року визнати незалежність України.

Французький уряд продовжував вести свою східноєвропейську політику, основними підставами якої влітку 1920 року були:

1. «Франція є рішучо проти роз'єднання Росії як політичного організму. Вона визнає право на повну політичну самостійність лише за Польщею і Фін-

ляндією в їх етнографічних межах. Всіх інших держав-аллоґенів вона рахує частинами Росії, яку бажає бачити складеною по федеративному принципу.

2. Ніколи не можна чекати, щоб Франція згодилася на визнання самостійності України хоча би тепер нашої армії (УНР – В. С.) і пощастило зайняти ті території, які вона займала літом с. р.».

Француз Шарль Дебрей, котрий у 1917–1919 роках учителював у Києві, повернувшись до Парижа, написав: «Українці ХХ століття не погодяться ніколи бути тим, чим вони були перед російською революцією, і не хочуть бути нічим іншим, як тільки українцями. Рідні брати французів через своє розуміння революції, вони хочуть працювати над скріпленням своїх вольностей і свого власного добробуту з підмогою і моральною підтримкою французів. Тепер за французами черга використати ці симпатії, які їм були заявлені, і це довірря, яке на них українці покладали». Та Франція наданою їй історичною можливістю в цьому плані тоді не скористалася.

Не вірили в національну самосвідомість українських мас і тодішні правителі Англії, хоч у їхньому оточенні перебували фахівці, які радили уважно поставитися до підтримки УНР. Так, керівник бюро політичної інформації англійського уряду в Польщі капітан Маршал особистий приятель лорда Керзона наприкінці серпня 1920 року підготував ось такі пропозиції:

- «Визнання України як незалежної держави на чолі з Отаманом Симоном Петлюрою.
- Надання Україні з боку Англії настільки суттєвої підтримки, щоб вона могла існувати незалежно від Польщі, Франції і Врангеля.
- Про негайне відправлення до України Британської Місії».

Та в Лондоні не зрозуміли, що Україну висунули на політичну арену об'єктивні фактори економічного і політичного життя, а відтак вони залишалися для англійців малопомітними і не бралися до уваги в усьому їх комплексі. Навіть у питаннях поточної політики, в справах повалення більшовизму Англія не могла переконатися

в тому, що без України всі заходи в цій справі будуть даремними.

Очевидно, правий був відомий український дипломат Микола Василько, котрий 17 липня 1920 року висловлювався, що в Англії лише тоді зрозуміють значення України, коли усвідомлять загрозу більшовицької Росії для Заходу. Тільки «тоді було б ясно робітничим партіям і Англії і всього світу, що Антанта мусить боронити Західну Європу від червоного терору, і в цьому випадкові ми могли б бути потрібними Л. Джорджу для боротьби з більшовиками».

Тогочасні закордонні лідери, на жаль, не зрозуміли застереження Голови Директорії й Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри, що «всі держави, утворені після 1917 року на території бувшої Росії, не мають шансів на тривке існування і будуть завжди загроженими, поки на півдні бувшої імперії не організується і в силу не увійде незалежна держава українського народу. Тільки вона одна, як найсильніша численністю свого населення, матеріальними ресурсами і мілітарною відпорністю, може бути базою, підставою більш-менш незахищеного життя державних новотворів, з бувшої Росії організованих. Тільки повстання і зміцнення цієї держави може фактично виріши-

ти долю Росії і привести до остаточного та безповоротного поділу її».

Замість того, щоб зрозуміти автотонне українство, Захід пішов на співпрацю з більшовицькою Росією, під контролем якої була і маріонеткова харківська УСРР, а відтак не протестував, коли морили голодоморами наше селянство, коли топталася державність Карпатської України, коли Гітлер і Сталін, без згоди нашого народу, протягом одного місяця двічі ділили його найзахідніші споконвічні землі, а після вигнання нацистів з них вони роздавалися сусідам, незважаючи на протести корінного населення, що хотіло бути приєднаним до матері-України. Тих, хто хотів з Україною, виривали з корінням з їхньої батьківської землі й примусово переселяли до радянської України, а багатьом з них цей страдницький шлях стелився аж до Сибіру неісходимого. Чи хвилювало це великі держави, котрі виставляють себе за зразок цивілізації?

Повна версія тексту на:

ukrajinci.cz/casopis-porohy/clanky.

Автор: завідувач кафедри історії світового українства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор. ■

УСІ ВІДТІНКИ БОРЩУ

Подружжя з України відкривло в Празі бістро з українськими борщами “The Boršč”, згодом цей заклад став чимось більше, ніж супний ресторанчик для обідів чехів з сусідніх вулиць.

Наталка Бас і Олександр Мартинов, подружжя з України, власники бістро “The Boršč” в Празі. Ідея відкриття сучасного українського бістро в Празі вже багато років витала в повітрі. У Празі знайдеться кілька українських ресторанів, проте, по-перше, знаходяться вони далеко від центру, а по-друге, розраховані радше на місцевих українців, які приходять туди відсвяткувати дні народження, хрестини чи ювілеї під українську музику й з улюбленими салатами. Поява «борщарні», як з любов'ю називають власники свій проєкт (у Чехії значного поширення набули мережі закладів швидкого харчування з великим вибором супів, так звані «полевкарні», тобто супні бістро), зустріла хвилю натхненного схвалення та очікування.

Журнал “Пороги” вже бував у підприємців в гостях на етапі будівництва закладу, тепер ми розпитали у пари, як нові реалії з війною і біженцями вплинули на бізнес.

– *Розкажіть про свій заклад, чи вдалося відкрити його таким, як планувалось на початку? Яка у вас основна «фішка»?*

– Ми відкрили бістро “The Boršč” в вересні 2021-го року після довготривалого виснажливого і дуже дорогого ремонту приміщення, але з перших днів відкриття було зрозуміло – все не дарма! Борщ сподобався людям! Відвідувачі приходили «на розвідку»,

після повертали, приводили друзів, чекали новинок в меню. Прийшлися до смаку і традиційні українські борщі, і маловідомі зупи з карпатських сіл, і сучасно осмислені курячий бульйон чи гарбузовий крем-суп. Планувався наш заклад, як українська полевкарна (polevka - суп чеською, polévárna - супний ресторанчик), ми вперше зустріли такий формат ресторану саме в Чехії, нам сподобалося, ми і самі фанати супів, і живемо в країні, де люди, як і в Україні, їдять першу, другу страву і десерт, отже, ідея познайомити чехів з українськими першими стравами нам сподобалася одразу. Ми почитали трішки про традиційні рецепти українських борщів, зрозуміли, що єдиного еталонного борщу не існує і зраділи цьому: можна готувати з різними видами м'яса і без нього, з різним стилем нарізки і засмажки, навіть з карасями борщ можна зварити, і кожного разу це буде справжній український борщ, дивовижна страва, візитна картка нашої країни.

– Хто ваші відвідувачі? Перед відкриттям ви наголошували, що місія «борщарни» - познайомити жителів Праги з українською кухнею, що саме чехи - ваша цільова аудиторія.

– Так, ми чекали до себе на обід чехів-сусідів з нашого району, створили меню з першими, другими стравами і десертом, і почали вести сторінки закладу чеською мовою. Але в реальності наші відвідувачі в рівних пропорціях: чехи, українці, білоруси, казахи, французькі студенти і британські туристи.

– 24-го лютого росія атакувала Україну, почалась війна і життя всіх українців кардинально змінилося. У вас 24-го був робочий день? Як він пройшов?

Це був страшний день. Вранці, коли ми всі якимось чином дізнались про війну вдома, ми зв'язались зі співробітниками і вирішували, чи виходимо працювати. Читати новини було нестерпно, вирішили, що треба зайняти руки роботою, щоб не збожеволіти. Зайняли руки, але цей душевний стан перших днів війни, це не забути. В борщарну прийшло дуже багато людей в ті дні. Кожен другий відвідувач відправляв гроші на «Повернись живим» з кьюар-коду у нас на барі, кожен перший відвідувач говорив слова підтримки і пропонував допомогу. Нам привезли речі для українців, памперси для дітей переселенців, іграшки, книжки, ми стали місцем, куди можна прийти і прокон-

сультуватись про обмін валют, житло, роботу, навчання для тих, хто втік в Чехію від війни. А люди втікали з одним рюкзаком з одною зміною бі-

лизни і з повним нерозумінням, що їх чекає за кордоном. Дуже страшно це все було. Ми стали більше, ніж супний ресторанчик для обідів чехів з сусідніх вулиць.

– Як у вас справи сьогодні? Що пропонуєте гостям? Багато українців, напевно, приходить до вас?

– Сьогодні ми і презентуємо українську кухню іноземцям, і годуємо домашньою їжею українців. До 24-го лютого найбільше зауважень ми отримували від українців (слухали, як правильно нарізати, як варити, як смажити, і які пропорції були в голубцях від бабусі), після 24-го лютого найбільше вдячних відгуків ми отримуємо знову ж від українців! «Як вдома побувала!», «Надзвичайно смачно!», «Ідеальний борщ!», «Як у мамі!», «Як у бабусі!», «Найкращі голубці з тих, що я їла!». Ми дуже стараємося, ці відгуки надихають і ми відчуваємо, що дійсно приносимо користь. Це вже не тільки про втамування голоду, це частинка «свого» далеко від дому. Ви б бачили реакцію наших гостей на домашній квас! І на «Живчик». :)

– А ще ви пропонуєте «підвішені» борщі для українців?

– Так, ідея прийшла одночасно декільком нашим друзям і ми почали «підвішувати» борщі. Тобто, хтось оплачує порцію чи декілька, а хтось,

кому це потрібно, може прийти з'їсти борщ безкоштовно. Багатьох українців розселили в готелі, там немає можливості щось приготувати на кухні, для них хорошою опцією було б обідати у нас. Гарячий борщик раз на пару днів – дає лікувальний ефект, точно знаю. :) Зараз вже не так активно купують – «підвішують» борщі, з сорока порцій залишилось всього п'ять, але якщо люди захочуть зробити добру справу, пригостити когось, кому це потрібно, можна це зробити в нашій борщарні.

– Ваш заклад один такий? Є ще українські ресторани в Чехії?

– О, сподіваюсь, тепер їх буде більше! Я б хотіла, щоб борщ став не менш популярним, ніж в'єтнамський суп фо-бо. Бачила анонси відкриття декількох українських ресторанів по Чехії, радію і бажаю їм успіху. Наш заклад, українська полевкарна, один такий поки що, ще зарано думати про мережу. Є ресторан з такою ж як у нас назвою, трішки іншим написанням, в іншому чеському місті. В них матрьошка на логотипі. Прикра випадковість, про яку запізно дізнались. Знайомі часто питають, чи не наш це філіал. Ні, ми наш «The Boršč» обов'язково відкриємо ще по Чехії, а може й далі, але на сьогодні маємо тільки один заклад, в Празі, хочемо всі процеси довести до ідеальності, а потім і про розширення подумаємо.

– Як взагалі ведеться український бізнес в Чеській республіці? Які є складнощі?

Не можу жалітися, насправді, жодних серйозних складнощів не відчуваємо. Бюрократія, вона всюди в світі присутня, тут потрібно бути уважним і грати по правилах. Податки відчутно більші, ніж в Україні, але і менші, ніж в сусідніх європейських країнах. Вивчити мову базово і добряче розпитати про правила бізнесу в вашій сфері, от і весь секрет. Ми про ресторанну сферу, вимоги, ревізії, поставщиків консультувались декілька місяців перед відкриттям, тому тепер під час роботи вміємо швидко зреагувати і вирішити термінові питання. Наприклад, нещодавно до нас без жодних попереджень прийшла перевірка з санепідемстанції (Kontrola z hygieny). Заїзрили в усі щилини, перевірили всі холодильники і чистоту підлоги під всією кухонною технікою. Перевірили договори і документи працівників. І знайшли лише парочку зовсім незначних дрібниць, які були виправлені за пару годин. Думаю, справа в тому, що українки надзвичайно чистоплотні. А в нас на кухні працюють тільки українки. Вони такий порядок підтримують, що навіть найстрашніша інспекція нам не страшна.

– Дякуємо за розмову! Бажаємо вам процвітання.

Для читачів залишимо адресу, в Празі за смачним борщем і вареничками приходьте сюди:

**U Vodárny 10, Praha-Vinohrady
Ukrajinská polévárna The Boršč.
www.theborsch.cz**

Розмовляла Тетяна Пилипчук
Фото надані Наталією Бас та Олександром Мартиновим

ДОПОМАГАЄМО УКРАЇНІ РАЗОМ – ЦЕНТР УЄП У ПРАЗІ

УЄП Центр допомоги Україні діє з перших днів повномасштабного російського вторгнення в Україну і був відкритий громадською організацією **УКРАЇНСКА ЄВРОПЕЙСКА ПЕРСПЕКТИВА**, яка активно працює в Чеській Республіці з 2011 року. Метою діяльності організації є підтримка європейської інтеграції України, розвиток культурного, торговельного та економічного співробітництва між Україною та Європейським Союзом. УЄП також реалізує інші гуманітарні та соціальні проекти на підтримку України.

На час російської військової агресії проти України та демократичного устрою світу, Центр допомоги Україні надає пряму допомогу українським військовим, цивільним лікарням та військовим шпиталям в Україні. Одним з важливих напрямків такої допомоги є формування індивідуальних аптек для українських воїнів. Кожна така аптечка потенційно рятує людське життя, оскільки надання допомоги чи самодопомога в перші хвилини важких травм чи поранень є критично важливою. Основою таких аптек є найнеобхідніші медичні матеріали та лікарські засоби першої медичної допомоги, які наразі потрібні в необмеженій кількості. Орієнтовна вартість подібної аптечки складає майже 300 євро. Українська Європейська Перспектива реалізує цей проект спільно з громадською організацією «Празький Майдан» та канадськими друзями.

Також Центр допомоги здійснює пошук, закупівлю і відправку необхідного обладнання та військового спорядження для українських воїнів, які перебувають на передовій лінії оборони України. Всю отриману від чеських та українських донорів фінансову допомогу Центр спрямовує виключно на закупівлю необхідних речей для наших військових, також допомагає волонтерським організаціям з України у купівлі потрібного спорядження за волонтерськими цінами. Центр допомоги працює прозоро та має багаторічний досвід і команду

чудових людей, які сумлінно виконують свою роботу, тому за першим же запитом потенційного спонсора надає всі документальні підтвердження про надання такої допомоги.

Ще одним напрямком діяльності є підтримка цивільних лікарень та військових шпиталів, які знаходяться у зоні бойових дій. Така допомога здійснюється як сучасним лікувальним обладнанням, так і лікарськими засобами, які не заборонені для перетину кордону. Як відомо, під час воєнного стану потреби лікарень та госпіталів в Україні є завищеними, позаяк працюють не лише з цивільним населенням, а й лікують воїнів, здійснюють їх реабілітацію, що навіть в мирний час є важким і тривалим процесом.

Мабуть найважчою, але не менш потрібною роботою є здійснення посильної допомоги людям, які постраждали від війни в Україні, а відтак змушені були переїхати до Чехії. Щодня в Центр допомоги, що розташований в Празі 4, звертаються десятки людей похилого віку та матерів з дітьми. Центр надає консультації та соціальну підтримку, допомагає у пошуку житла, роботи, лікаря, школи, дитячого садка тощо, також дбає про забезпечення першочергових потреб: наявність мобільного зв'язку та інтернету (SIM-карти), отримання продуктів харчування (пріоритет харчування для маленьких дітей), необхідних ліків, гігієнічних та м'яких засобів. Декілька тижнів тому в УЄП Центрі розпочалися курси чесь-

кої мови для матерів і дітей, також тут щосуботи проходять цікаві воркшопи.

Найбільше уваги Центр приділяє саме дітям і намагається хоч трохи полегшити і розвеселити їхнє перебування далеко від рідного дому, а для цього потрібні книги, ігри, спортивний інвентар, канцелярське та шкільне приладдя, ну і, звісно ж, смаколики, як же дітям без них!

Будь-яка діяльність, а тим більш волонтерська – це насамперед команда. Команда – це волонтери Центру допомоги і небайдужі мешканці Чехії, які допомагають усім, чим можуть. Якщо Ви бажаєте долучитись та підтримати Центр допомоги, тоді чекаємо Вас за адресою: **Taborská 372/36, Praha 4.** **Гаряча лінія:** +420 602 243 980, **Сайт:** www.u-e-p.eu, **Facebook:** [ueepu](https://www.facebook.com/ueep), **Робочий час:** Пн-Пт: 10:00 -19:00, Сб 10:00-15:00.

Вл. інформація

РОСІЙСЬКИМ ПАМ'ЯТНИКАМ – НЕМАЄ МІСЦЯ В УКРАЇНІ

Підготував: Ян Чарнецький

Оцінка будь-кого повинна відбуватись з українських позицій. Історію завжди пишуть переможці. Топоніміка України повинна відповідати статусу держави, титульною нацією якої є українці. Парламент зафіксував в Конституції України світовий тренд: «ВРУ від імені Українського народу,....спираючись на... історію українського державотворення і на основі здійсненого українською нацією....права на самовизначення,... підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського...курсу...»

Словаччина є державою словацької нації, Польща – польської, Чехія – чеської. І лише Україна – країна для всіх, окрім українців. Усі вшановують своїх. Однак в Миколаєві немає шани десяткам українців, які багато зробили саме для України.

Зокрема, в «Порогах» я вже нагадував, що і в Миколаєві, і в Новому Бузі досі належним чином не вшановано земляка – Спиридона Черкасенка (1876/1940). Він був генератором українського життя в Празі протягом 1920 – 1940 років, похований на Ольшанському цвинтарі Праги.

Нікого з миколаївських росіян цей факт не цікавить. Але ось прибрали з Пушкінської вулиці пам'ятник, і бабусі, ховаючись в бомбосховищах від обстрілів міста рашистами, незадоволені. Бо Пушкін - видатний РОСІЙСЬКИЙ поет і колись проїздив через Миколаїв. Це ж наша історія, кажуть вони. В часи німецької окупації в місті були Гітлер-штрассе та Гебельс-пляц. Де ця «наша» історія? Варто перейменувати Пушкінську на Мазепинську. Іван Мазепа також був в Миколаєві. І це – українська історія.

Знавців Пушкіна скеровую до його переписки. Щоб уникнути розлогих цитат, відсилаю до листів В. Вігелю («потом ми поехали по bliadiam»), П. Мансурову («поднимаются, как hui»). Почитайте, як О. Пушкін пише П. Вяземському про дівчину, яка завагітніла від нього: «Письмо тебе вручит мілая девушка, которую один из твоих друзей неосторожно обрюхатил. Пріюти ейо в

Москве і дай ей денег, а потом отправь в Болдино. Прошу тебя позаботиться о будущем малютке, если то будет мальчик». Далі долею власної дитини видатний гуманіст О. Пушкін не цікавився. Ось пару слів знову Вяземському: «Баратинській женіться? Боюсь за его ум. Законная pizda – род тьоплой шапки с ушамі. Голова вся в нейо уходит». Досить, захисниці? Чи ще цитувати брудні непристойності про жінок у виконанні онука Івана Абрамовича Пушкіна?

Російська імперія мітила завойовані території. Мітила пам'ятниками

Пушкіну, вивченням російських мови, літератури. В окупованих містах Донбасу чи Херсонщини росіяни знищують все українське: книжки, пам'ятники, топоніміку, школи. Але в Миколаєві ДОСІ є бабусі, чиї доньки переховуються від російських обстрілів саме в країнах НАТО (Чехії, Польщі, Словаччині), а не в Росії. Вони нині розповідають про братній народ, який не варто ображати ліквідацією монументів Пушкіну в Україні... Знімайте теплі волохаті шапки з вухами. ■

Крайовий центр допомоги Україні – «КАЦПУ» з 16 червня 2022 року – **ЗАКРИТО**.

Через брак місць наразі не можна надавати тимчасове житло в Празі.

Перелік КАЦПУ в інших регіонах → або на mvcr.cz

Департамент з питань надання притулку та міграційної політики МВС Чехії («ОАМП»)

З чим можна звертатися:

- ✓ введення даних до інформаційної системи про іноземців;
- ✓ оформлення дозволу на перебування (тимчасового захисту).

Адреси:

- ✓ Žukovského 888/2, 161 00 Praha 6 (вул. Жуковського, б. 888/2, м. Прага 6, індекс 161 00)
- ✓ Cigánkova 1861/2, 148 00 Praha 4 – Chodov (вул. Ціганкова, б. 1861/2, м. Прага 4 – Ходов, індекс 148 00)

Що рекомендується мати з собою:

- ✓ особисті документи;
- ✓ якщо у вас є можливість, роздрукуйте заповнену форму **Заяви на тимчасовий захист** заздалегідь (доступна за адресою: mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx).
- ✓ заяву на тимчасовий захист оформляйте тільки після того, як ви знайдете житло у Празі.

Необхідно прийти особисто, в тому числі з дітьми.

Всі обов'язки за законом вказані на сайті www.mvcr.cz.

Графік роботи для розгляду заяв на тимчасовий захист

Пн–Пт 08:00–18:00
Сб–Нд 08:00–15:00

ÚŘAD PRÁCE ČR (Центр зайнятості Чехії)

З чим можна звертатися:

- ✓ внесення до реєстру шукачів роботи / претендентів на роботу;
- ✓ подання заяви на отримання гуманітарної допомоги;
- ✓ допомога з пошуком курсів чеської мови;
- ✓ допомога в перепідготовці при зміні професії, яка користується попитом у роботодавців;

Щоб звернутись на уряд, необхідно мати візу з метою толерованого перебування / тимчасового захисту

Заяву на отримання гуманітарної допомоги можна подавати в електронному вигляді через додаток: davkyuk.mpsv.cz/jazyk або у відповідному відділенні Центру зайнятості.

Перед першою виплатою гуманітарної допомоги **треба відкрити банківський рахунок в Чехії**. Якщо у вас є рахунок у чеському банку і водночас є електронна Ідентичність громадянина, у більшості випадків вам не потрібно особисто йти до контактної відділення Центру зайнятості, тобто не треба чекати в черзі. Проте у разі першої заяви про отримання гуманітарної допомоги вам доведеться йти до Центру зайнятості, якщо ви подаєте заяву на отримання гуманітарної допомоги для дітей, тому що необхідно підтвердити їх особу.

Ви також можете зробити Мобільний ключ eGovernment у найближчому відділенні Czech POINT (або в KACPU).

Адреса:

Pražská tržnice, Bubenské nábřeží 306, Hala 29, Praha 7 – Holešovice (Празький ринок, Бубенське набіржежі, б. 306, Зал № 29, м. Прага 7 – Голешовіце)

Графік роботи

Пн–Ср 8:00–17:00, Вт, Чт, Пт 8:00–13:00, Сб–Нд закрито

Контактна лінія для інформації українською мовою: +420 950 180 100

МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

З чим можна звертатися?

- ✓ включення до системи загальнообов'язкового медичного страхування

Необхідно прийти з оформленим дозволом на перебування (візою). Присутність всієї сім'ї не обов'язкова, достатньо одного представника, який надає паспорт з дозволом на перебування, адресу проживання та контактну інформацію інших членів сім'ї (телефон, електронна пошта).

Všeobecná zdravotní pojišťovna VZP (Страхова компанія «ВЗП»)

Адреси:

Praha 1, Na Perštýně 6 (м. Прага 1, вул. На Перштині, б. 6)
Praha 2, Škrétova 490/12 (м. Прага 2, вул. Шкретова, б. 490/12)
Praha 4, Antala Staška 80 (м. Прага 4, вул. Антала Сташка, б. 80)
Praha 5, Na Bělidle 198/2 (м. Прага 5, вул. На Белідле, б. 198/21)
Praha 8, Sokolovská 662/136b (Прага 8, вул. Соколовська 662/136-б)

Карта офісів
VZP

Графік роботи

Пн, Ср 8:00–17:00
Пт 8:00–14:00
Вт, Чт 8:00–15:00
Сб, Нд закрито

У відділеннях працівники не розмовляють українською.
Інформаційний центр: **+420 952 222 222** (українською)

Oborová zdravotní pojišťovna (Страхова компанія «ОЗП»)

Praha 1, Na Příkopě 24, pasáž ČNB (м. Прага 1, вул. На Пржікопе, б. 24, пасаж Чеського національного банку)

Графік роботи

Пн–Чт 8:30–17:30
Пт 8:30–14:00
Сб–Нд закрито

Praha 4, Roškotova 1225/1 (вул. Рошкотова, б. 1225/1)

Графік роботи

Пн–Чт 8:00–16:00
Пт 8:00–14:00
Сб–Нд закрито

Praha 7, Tusarova 36 (м. Прага 7, вул. Тусарова, б. 36)

Графік роботи

Пн, Вт, Чт 8:00–16:00
Ср 8:00–18:00
Пт 8:00–14:00
Сб–Нд закрито

Інформаційний центр: **+420 261 105 555**

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (Чеська промислова медична страхова компанія)

Anglická 82/26, Praha 2 – Vinohrady (вул. Англіцька, б. 82/26, м. Прага 2 – Віногради)

Графік роботи

Пн, Ср 8:00–12:00
13:00–17:00
Вт, Чт 8:00–12:00
13:00–15:30
Пт 8:00–12:00
Сб–Нд закрито

Інформаційна лінія: +420 261 387 112

Довідник по підвищенню безпеки пацієнта українською на сторінках www.cizinci.cz

**МЕДИЧНА
БЕЗКОШТОВНА
ІНФЛІНІЯ**
ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ
+420 226 201 221
ПІСЛЯ НАБОРУ НОМЕРА НАТИСНУТИ №8
**ЛІНІЯ ДОСТУПНА
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

KEYOVERLAY.com
НАКЛЕЙКИ НА КЛАВІАТУРУ

Ми раді вам запропонувати простий, дешевий та швидкий спосіб як легко писати різними мовами.

НАКЛЕЙКИ НА КЛАВІАТУРУ

В асортименті інтернет магазину знайдете понад 50 мов та різні мовні комбінації (наприклад чесько-українсько-російсько-англійська комбінація розкладок в одному). Пропонуємо наклейки різних форм, кольорів (від білого до люмінесцентного і навіть золотого) на прозорому, чорному чи білому фоні.

Для реалізації наклейок була вибрана найякісніша технологія друку та матеріал з високою фіксацією і низькою товщиною, що гарантує стійкість наклейки на клавіші та комфорт при друку. Усі стікери мають захисний шар (ламінування) для забезпечення їх довговічності. Завдяки універсальному формату, підходить для будь-якого типу та моделі клавіатури.

W www.prelepkynaklavesnici.cz

E info@prelepkynaklavesnici.cz

T +420 721 751 155

English version:

W www.keyoverlay.com

СКИДКА 20%

при закупівлі
будь-яких наклейок
та безкоштовна
доставка
при закупівлі
над 500 Крон
Код для скидки:
porohy

